

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU

MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

DRAŽEN VINCEK

ODBOJKA KAO DIO SPORTSKE PONUDE U TURIZMU

ZAVRŠNI RAD

ČAKOVEC, 2015.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

DRAŽEN VINCEK

ODBOJKA KAO DIO SPORTSKE PONUDE U TURIZMU
VOLLEYBALL AS PART OF SPORTS OFFER IN TOURISM

ZAVRŠNI RAD

Mentorica

dr. sc. Nevenka Breslauer, prof. vš.

ČAKOVEC, 2015.

Sadržaj

Sažetak

1. Uvod.....	5
2. Turizam i sportski turizam.....	6
2.1. Turizam	7
2.2. Sportski turizam	8
2.3. Odbojka.....	9
3. Odbojka u turističkoj ponudi.....	10
3.1. Prednosti odbojke u turističkoj ponudi.....	11
3.2. Mogućnosti napretka odbojke u turističkoj ponudi Hrvatske.....	12
4. Modificirana odbojka u turističkoj ponudi.....	14
4.1. Odbojka s modificiranim pravilima	14
4.2. Odbojka u modificiranim uvjetima	16
4.3. Odbojka u Hrvatskoj	18
5. Odbojka na pijesku kao najčešći oblik turističke ponude.....	19
5.1. Odbojka na pijesku od 1896. do danas.....	22
5.2. Odbojka na pijesku u Hrvatskoj	26
5.3. Najznačajniji turniri odbojke na pijesku u Hrvatskoj.....	28
5.4. Intervju o odbojci u turističkoj ponudi	31
6. Zaključak.....	33
7. Literatura	34

Sažetak

Sport kao dio turističke ponude ima sve veći značaj i udio u razvoju turizma u svijetu pa tako i u hrvatskoj. Odbojka kao sport vrlo je prihvatljiva kod svih uzrasta, zbog mogućnosti prilagođavanja pravila, terena i visine mreže, a sve je više prisutna i u rekreaciji osoba s posebnim potrebama.

Odbojka i njezine razne varijacije te njihova prisutnost kao dio ponude u turizmu ima sve više potencijala i korisnika tijekom aktivnog odmora. Varijacije odbojkaške igre s obzirom na promjenljivost pravila te na promijenjene uvjete u kojima se igra postaje sve atraktivniji dio turističke ponude. Odbojka je sport koji zbog svoje pristupačnosti mogućnosti igranja na različitim podlogama i prostorima, te zastupljenost u svijetu ima svoj sportski turistički potencijal. Veliki broj odbojkaških turnira u Hrvatskoj otvaraju vrata za sportaše turiste iz cijeloga svijeta, samo treba još više marketinga i popratnih sadržaja od gastronomije i kulturno- zabavnih sadržaja koji bi privukli i veći broj posjetitelja -gledatelja- turista na odbojkaške turnire. Mogućnosti napretka razvoja sportskog turizma, a prvenstveno odbojkaškog u Hrvatskoj imamo kako u priobalnim destinacijama tako i u kontinentalnim. Potrebno je samo dobro osmisliti i udružiti snage sportskih i turističkih djelatnika te gospodarstva iz okruženja u kojem se održava sportska manifestacija, jer sportaši su jedni od najboljih promotora turizma i pojedine destinacije.

Ključne riječi: odbojka, turizam, ponuda, sportski turizam

1. Uvod

Suvremeni čovjek živi ubrzanom načinom života koji zahtijeva mnogo obaveza. Nedostatak fizičke aktivnosti je veliki problem u razvijenim zemljama pa tako i u Hrvatskoj. Slobodno vrijeme većina ljudi provodi pasivno, sjedeći pred televizorom, računalom ili u kafiću, a sve manje ljudi se bavi sportom. Važnost sporta u rekreativne svrhe je višestruka uz redovitu tjelesnu aktivnost pomaže nam izgledati i osjećati se bolje, biti zadovoljan, pun samopouzdanja i vodi prema zdravijem životu. Kada se čovjek osjeća bolje njegove dnevne obaveze i zadaci postaju mu lakši za obavljanje. Mnoštvo je sportova kojima se čovjek može baviti rekreativno: nogomet, košarka, tenis, odbojka, odbojka na pijesku. Odbojka kao dio turističke ponude ima veliku ulogu iz više razloga, jer to je sport koji postaje sve popularniji, jer ga mogu igrati svi uzrasti, jer se može pravilima prilagoditi, jer se može igrati u svim destinacijama u Hrvatskoj. Širenjem popularnosti odbojkaškog sporta dolazi sve veći broj sportaša, gledatelja turista koji su zainteresirani za odbojkaški sportom u destinaciji u kojoj ljetuju ili u koju su stigli s određenom namjerom a to može biti aktivni ili pasivni sport. Duž Jadranske obale, ali i u cijeloj zemlji održavaju se brojni turniri odbojke na pijesku koji privlače turiste iz cijele Hrvatske, ali i iz okolnih zemalja.

Odbojka, a pogotovo odbojka na pijesku igra jako veliku ulogu u dijelu turističke ponude, to je sport popularan i prisutan u cijelom svijetu i u svim većim turističkim destinacijama održavaju se odbojkaški turniri koji privlače milijune posjetitelja i igrača. Duž cijele Američke obale pružaju se plaže koje su prepune terenima za odbojku na pijesku i velik broj turista putuje tamo samo radi odbojke. Možda to još neko vrijeme neće zaživjeti u Hrvatskoj, no svakako bismo se mogli ugledati na neke europske i prekooceanske zemlje koje su upravo u odbojci na pijesku vidjeli način dobre zabave ali i zarade.

2. Turizam i sportski turizam

Turizam i sportski turizam proizlaze iz čovjekove potrebe za zadovoljavanjem sekundarnih potreba, naravno dok je zadovoljio svoje primarne potrebe kao što su hrana, voda, spavanje i slično. Ta dva pojma veoma su blisko povezani i ovise jedan o drugome. Turizam uključuje putovanje turista van mjesta svojeg boravka, a ljudska potreba za bavljenjem sportom i sportskom rekreacijom utjecala je na razvoj sportskog turizma.¹

„Pojedinci, dakle, kako bi zadovoljili neke svoje potrebe u slobodno se vrijeme uključuju u razne aktivnosti poput sportskih (sportsko-rekreacijskih), turističkih, itd., koje su u potpunosti individualizirane i prilagođene upravo njima jer ih biraju prema vlastitim preferencijama i željama“²

Međuzavisnot turizma i sporta temelji se na faktorima koji dovode do razvitka sporta i turizma, funkcijama koje ih generiraju i ekonomskim učincima koji se događaju iz razvoja sporta i turizma.

Povijest putovanja zbog sporta može se primjetiti u kulturama starim tisućama godina, kao što su Grčka (Olimpijske igre), Rim (gladijatorske borbe) i slično.³

---

¹ Škorić, S., & Bartoluci, M. ZNAČAJ STRUČNJAKA SPORTSKE REKREACIJE U TURIZMU

² Škorić, S., & Bartoluci, M. ZNAČAJ STRUČNJAKA SPORTSKE REKREACIJE U TURIZMU

³ Kesar, O, SPORTSKI TURIZAM

http://web.efzg.hr/dok/TUR/Web_Sportski%20turizam.pdf (18.6.2015)

2.1. Turizam

Turizam, jedna od najbrže rastućih grana ekonomije koja obuhvaća pojave i odnose koji nastaju za vrijeme turističkog putovanja. Turizam se ne bavi samo ekonomskim, već i ekološkim i kulturnim dijelom života. Dolazi od engleske riječi *tour* koja je prije značila samo kružno putovanje, a iz nje se razvila i riječ *tourist* (engl.).

U turistička putovanja se mogu uključiti oni koji raspolažu slobodnim vremenom i/ili slobodnim sredstvima koje mogu potrošiti van mjesta svojeg boravišta ili u nekoj turističkoj destinaciji. Glavni motivi za putovanja su najčešće želja za novim doživljajima, zdravlje, sport, zabava i slično.⁴

Bartoluci (prema Arai, S. i Pedlar, A., 2003.) kaže: „Slobodno vrijeme kao potrošnja je neizbježno povezana s individualizmom (liberalizmom) i provođenjem individualnih prava i izbora.”⁵

„Svatko od nas može dati definiciju pa slobodno možemo reći: Koliko autora – toliko definicija.”⁶

---

⁴ Grgić, I., TURIZAM KAO DJELATNOST

http://www.azra.hr/luxUploads/0000123_Radionica_1_-_Turizam_kao_djelatnost.pdf(18.6.2015.)

⁵ Škorić, S., & Bartoluci, M. ZNAČAJ STRUČNJAKA SPORTSKE REKREACIJE U TURIZMU.

⁶ Grgić, I., TURIZAM KAO DJELATNOST

http://www.azra.hr/luxUploads/0000123_Radionica_1_-_Turizam_kao_djelatnost.pdf(18.6.2015.)

2.2. Sportski turizam

Oblik turizma u kojem je posjetitelju glavni motiv za neko putovanje sport. Oni mogu posjećivati neku destinaciju zbog aktivnog sudjelovanja u nekim sportsko-rekreativnim aktivnostima ili kao gledatelji na nekom sportskom događaju.⁷

⁸Sportski turizam može se podijeliti u 3 kategorije:

- natjecateljski sportski turizam
- zimski sportsko-rekreativni turizam
- ljetni sportsko rekreativni turizam

Bartoluci kaže: „Natjecateljski sportski turizam obuhvaća „sva putovanja radi sudjelovanja u određenim sportskim natjecanjima, od domaćih do međunarodnih”. Sudjelovanje na ovim sportskim događajima može biti aktivno ili pak pasivno. Aktivno sudjeluju sportaši, treneri, pomoćno osoblje, dok su pasivni sudionici gledatelji. Nadalje, sudionici zimskog i ljetnog sportsko-rekreativnog turizma su uobičajeno rekreativci koji se žele baviti određenim sportsko-rekreativnim aktivnostima, odnosno aktivno sudjelovati u aktivnostima kao što su skijanje, skijaško trčanje, klizanje, trčanje, planinarenje, sportovi na vodi, sportske igre, golf, tenis, itd.“⁹

Danas većina turističkih kretanja uključuje neku sportsku aktivnost stoga je sportski turizam iznimno važan oblik turizma, kako u stranim zemljama, tako i u Hrvatskoj. Takav oblik turizma usmjeren je na zadovoljavanje čovjekovih potreba za kretanjem, igrom, zabavom i aktivnim odmorom čime se utječe i na očuvanje zdravlja ljudi. Hrvatska zbog svojih prirodno-geografskih pogodnosti u budućnosti zasigurno može pružiti još više svojim stranim i domaćim „sportskim turistima“.

---

⁷ Škorić, S., & Bartoluci, M. ZNAČAJ STRUČNJAKA SPORTSKE REKREACIJE U TURIZMU.

⁸ Bartoluci, M. (2006). Unapređenje kvalitete sportsko-rekreativnih sadržaja u hrvatskom turizmu. 15. ljetna škola kineziologa Republike Hrvatske.

⁹ Škorić, S., & Bartoluci, M. ZNAČAJ STRUČNJAKA SPORTSKE REKREACIJE U TURIZMU.

2.3. Odbojka

William G. Morgan (1870 - 1942)¹⁰, rođen u državi New York ostao je zapisan u povijesti kao začetnik odbojke, koju je originalno nazivao "Mintonet" (Mintonette, što je izvedeno od badmintona, zbog principa igre - odbiti i prebacivati loptu preko mreže). Morgan, kao profesor tjelesnog, shvatio je da bi bilo dobro izmisliti neku rekreacijsku igru kojom bi svoj program učinio raznovrsnijim. Košarka mu se učinila kao dobar izbor, ali samo za mlađe članove, a za one malo starije mu je trebala neka manje nasilna igra. Kako u to vrijeme nije postojala ni jedna igra koja je ličila na odbojku, on ju je stvorio iz svojih svojih metoda treniranja i rekreacije, spojivši elemente košarke, bejzbola, tenisa i rukometa.¹¹

Opisujući svoje prve eksperimente, Morgan je rekao: „U potrazi za odgovarajućom igrom, prvo mi je na pamet pao tenis, ali za njega su nam bila potrebne loptice, reketi, mreža i ostala oprema pa sam od njega odustao, iako mi se ideja mreže učinila zgodnom. Podigli smo mrežu na visinu od 198,12 centimetara, iznad glave prosječnog muškarca. Uz to nam je trebala i lopta. Prvo mi je na pamet pala košarkaška lopta, ali je ona bila preteška i prevelika". Nakon toga, Morgan je zamolio da u tvornici A.G. Spalding i Bros, naprave odgovarajuću loptu, što su oni i učinili¹². Napravili su kožnu loptu, čiji je obujam bio oko 65 cm, a težina oko 300 grama (slika 1). Zatim, Morgan sa još 2 prijatelja piše pravila odbojke na pijesku¹³.

Slika 1. Prva odbojkaška lopta

Izvor: <http://howvolleyballwascreated.weebly.com/how-volleyball-was-created.html>

¹⁰ William G. Morgan (1870-1942), <http://www.volleyball.org/wmorgan.html>, 14.5.2015.

¹¹ FIVB-Volleyball, Volleyball history, <http://www.fivb.org/en/volleyball/History.asp>, 14.5.2015.

¹² How was volleyball created, <http://howvolleyballwascreated.weebly.com/how-volleyball-was-created.html>, 14.5.2015.

¹³ Volleyball-general information <http://www.volleyball.org/general/index.html>, 14.5.2015.

3. Odbojka u turističkoj ponudi

Turizam i sport dva su međuzavisna pojma, to jest međuzavisne društveno - ekonomske pojave. Sport je u suvremenom turizmu postao novi sadržaj putovanja, ali i glavni motiv za putovanje u određenu turističku destinaciju. Sportski turizam, odnosi se na putovanje koje uključuje bilo promatranje ili sudjelovanje u sportskom događaju. Sportski turizam, kao jedan od specifičnih oblika turizma, pruža određene koristi destinacijama koje ga uvrštavaju u svoje razvojne planove i to osobito u vrijeme izvan glavne turističke sezone. Osim toga, razvoj sportskog turizma rezultira brojnim neposrednim i posrednim ekonomskim učincima u destinacijama poput utjecaja na motivaciju za izbor turističke destinacije, povećanje izvanpansionske potrošnje te unapređenje raznolikosti i kvalitete turističke ponude. Prema Škorić (2008), dosadašnja iskustva u Hrvatskoj, posebno u Istri, kao i u drugim razvijenim receptivnim turističkim zemljama pokazala su da ulaganje u razvoj sportskog turizma pridonosi unapređenju ukupne kvalitete turizma.¹⁴

Odbojka igra veliku ulogu u svjetskoj turističkoj ponudi, pa tako i u Hrvatskoj. To je sport koji se veoma brzo razvija i postaje sve popularniji. Prisutan je na gotovo svim plažama diljem svijeta i u gotovo svim hotelskim kompleksima. Kako se Hrvatska bazira na ljetnom turizmu, to je idealna prilika za “iskorištavanje” odbojke u turističkoj ponudi. Većim brojem turnira želi se postići dolazak turista u našu zemlju isključivo radi posjeta sportskim turnirima, bilo da sudjeluju na istima ili kao gledatelji.

Odbojka u turističkoj ponudi na globalnoj razini, ali i u Hrvatskoj ima značajno mjesto. Zbog svoje prilagodljivosti jednostavnosti pripreme i modificiranja moguće je odbojku kao dio turističke ponude koristiti u gotovo svim uvjetima i destinacijama.

---

¹⁴ Škorić, S., & Bartoluci, M. ZNAČAJ STRUČNJAKA SPORTSKE REKREACIJE U TURIZMU

3.1. Prednosti odbojke u turističkoj ponudi

Ubrzani životni tempo i velik broj obaveza suvremenog čovjeka imaju izuzetno velik utjecaj na njegovo zdravlje. Manjak fizičke aktivnosti dovodi do sve lošijeg općeg zdravlja svjetske populacije. Takav, nezdrav način života, pokrenuo je suvremeni trend o podizanju svijesti o važnosti bavljenja sportom i promjenama životnog stila.

Današnji turisti sve više zahtijevaju da uz adekvatan smještajni kapacitet, turistička destinacija koju odluče posjetiti, posjeduje i nekolicinu sportskih terena i sportskih aktivnosti. U odbojci su zadovoljeni svi njihovi zahtjevi, jer je to sport koji ne poznaje dobne granice i ljudi različitih mogućnosti mogu ga igrati. Također, to je savršen sport za ljudsko tijelo jer se aktiviraju apsolutno svi mišići čovjekova tijela. Poseban naglasak u odbojci je povećavanje izdržljivosti, agilnosti, te učvršćivanje tetiva i zglobova. Odbojka je idealan sport za ljetni turizam jer je blisko povezana uz ljetne aktivnosti vezane uz more ili prekrasne šumovite krajeve u kontinentalnoj Hrvatskoj.

Još jedna od prednosti odbojke u turističkoj ponudi jesu mali troškovi pripreme terena i ostale opreme za turističku sezonu.

Slika 2: Odbojka na pijesku

Izvor: <http://www.camping.hr/hr/kampovi/stobrec-split>

3.2. Mogućnosti napretka odbojke u turističkoj ponudi Hrvatske

Kako bismo bolje shvatili situaciju, odnosno udio odbojke u turističkoj ponudi Hrvatske, za primjer ćemo uzeti Istru koja predstavlja izvrsno područje za analizu. Tome je tako jer je upravo Istra turistički najrazvijenija regija Hrvatske. Na njezinom primjeru može se ukazati na prednosti ali i nedostatke razvoja sportsko-rekreacijskog oblika turizma, a na čemu se mogu temeljiti modeli za njegov razvoj i u drugim primorskim područjima Hrvatske. Naravno, ne postoji jednoobrazan model razvoja sportsko-rekreacijskog turizma koji se može primijeniti na svakom području jer oblici sportsko-rekreacijskog turizma koji se mogu razvijati na nekom području ovise prvenstveno o prirodno-geografskim karakteristikama tog prostora, kao i preferencijama turista u turističkoj destinaciji. Također znamo da se sportsko-rekreacijski turizam na nekom području ne može razvijati samostalno te da se on mora "naslanjati" na sve ostale oblike turizma s kojima je u komplementarnom odnosu poput nautičkog, kulturnog, izletničkog i dr.¹⁵ U tablici 1. možemo na primjeru Istre vidjeti da tereni za odbojku i odbojku na pijesku postoje, ali da je taj broj još uvijek premalen.

Tablica 1. Sportski i sportsko-rekreacijski objekti na području Istre

	SADRŽAJI	BROJ TERENA
1.	Teniski tereni	400
2.	Stolovi za stolni tenis	309
3.	Boćarski tereni	78
4.	Tereni za nogomet	49
5.	Igrališta za mini golf	48
6.	Tereni za košarku	29
7.	Tereni za odbojku na pijesku	26
8.	Tereni za mali nogomet	20
9.	Tereni za odbojku	19
10.	Tereni za rukomet	19
11.	Polivalentni stadioni i igrališta	16
12.	Otvoreni bazeni	8
13.	Zatvoreni bazeni	7
14.	Bazeni s morskom vodom - natkriveni	6
15.	Bazeni s morskom vodom - otkriveni	7
16.	Fitness centri	10

Izvor: Izračun autora prema podacima iznesenim u brošuri „Istra-sport“ 2008. g.

Izvor: http://www.hrks.hr/skole/22_ljetna_skola/86-92-Bartoluci.pdf

¹⁵ Bartoluci, M., Škorić, S., & Šindilj, M. MODELI ORGANIZACIJE I KVALITETA SPORTSKO--REKRACIJSKOG TURIZMA U ISTRI

Svojim prirodno-geografskim i klimatskim obilježjem mogli bismo reći da je Hrvatska savršena zemlja za razvijanje odbojke u našoj turističkoj ponudi. Napredak odbojke u turističkoj ponudi Hrvatske bio bi vidljiv kada/ako bismo se ugledali na razvijenije zemlje poput SAD-a i Brazila u kojima je odbojka kao dio turističke ponude, ali i odbojka općenito puno razvijenija. Mogućnost napretka također leži u boljoj organizaciji sportskih turnira, te većem broju samih turnira. Valja spomenuti i nedostatak natkrivenih terena. Izgradnjom takvih terena bio bi moguć procvat turizma i u predsezoni i posezoni. Također, natkriveni tereni povećali bi i kvalitetu odbojke na pijesku jer bi igrači mogli trenirati tokom cijele godine.

U istraživanju (Bartoluci, 2008)¹⁶ provedenom u Istri, brojni su turisti, korisnici sportsko-rekreacijskih sadržaja, izrazili svoje nezadovoljstvo cijenom te odnosom cijene i kvalitete za pružene usluge. Da je odnos cijene i kvalitete viši, takvi turisti zasigurno bi za usluge u ponudi sportsko-rekreacijskih sadržaja plaćali i puno više. Ipak, na potrošnju utječe i vrsta aktivnosti kojima se turisti bave, a to su prije svega kupanje i aktivnosti u prirodi za koje se ne naplaćuje naknada.

Imajući to na umu, možemo reći kako mjesta za napredak u Hrvatskoj svakako ima, a mogućnost napretka i poboljšanja leži u ulaganjima financijskih sredstava u sportsko-rekreacijske sadržaje. Time bi mnoge turističke destinacije u Hrvatskoj bile na razini razvijenijih zemalja svijeta jer znamo kako upravo sportski turizam postaje sve popularniji, a povećalo bi se i opće zadovoljstvo, kako ih autor naziva "sportskih" turista, odnosno turista koji se žele baviti nekim sportom ili koji zbog samog sporta dolaze u određenu turističku destinaciju. Poboljšaju li se uvjeti i ojača li se te uključi li se odbojka kao dio turističke ponude Hrvatske, sa sigurnošću možemo reći da bi potrošnja turista bila veća, a time i državna blagajna punija. Daljnji angažmani oko promoviranja odbojke u turističkoj ponudi trebali bi se ugledati na turnir Svjetske serije koji se održava u Poreču od 2. do 7. svibnja 2015. godine. Na tom turniru pojavit će se najveća imena u svjetskoj odbojci na pijesku, a nagradni fond iznosi 800 000 američkih dolara.

---

¹⁶ Bartoluci, M., Škorić, S., & Šindilj, M. MODELI ORGANIZACIJE I KVALITETA SPORTSKO-REKREACIJSKOG TURIZMA U ISTRI

4. Modificirana odbojka u turističkoj ponudi

Modificiranom odbojkom nazivamo svaku varijaciju odbojke koja je drugačija od osnovne odbojkaške igre. Modificirana mogu biti pravila ili uvjeti igre. Pravila koja se najčešće mijenjaju su broj igrača i način na koji se lopta odigrava i prebacuje, a izmijenjeni uvjeti su veličina i tip terena. Modificirana odbojka najprisutnija je u turističkim destinacijama kao dio sportske ponude. Posjetiteljima koji se bave sportom razne varijacije odbojke veoma su zanimljive i zabavne.

4.1. Odbojka s modificiranim pravilima

Po broju igrača koji je igraju, odbojka je drugi sport po popularnosti (odmah iza nogometa). Kroz godine, način i pravila igre su se mijenjali. Što zbog razvijanja vještine onih koji su je igrali, tako i zbog želje da se odbojka popularizira i učini privlačnijom što većem broju ljudi. Imajući to na umu, ne čudi činjenica da postoji velik broj varijacija odbojkaške igre, koje su proizašle mijenjanjem pravila standardne odbojkaške igre.

Neke od poznatijih odbojkaških igara s izmijenjenim pravilima su¹⁷:

1. *Sepak takraw* (engl.)

Sport je koji je porijeklom iz Jugoistočne Azije, a datira još iz 15. stoljeća. Svaka ekipa sastoji se od tri igrača. Odbojkaška lopta zamijenjena je manjom, *rattan* loptom koja se smije odigravati i prebacivati preko mreže isključivo nogom, koljenom, glavom ili prsima. Sport koji također kombinira elemente odbojke i nogometa je *Footvolley* (engl.), porijeklom iz Brazila, a postaje sve popularniji u SAD-u, Europi i Aziji.

2. *Sitting volleyball* (engl.)

Kod nas poznat kao sjedeća odbojka, sport je koji je prilagođen ljudima s invaliditetom ili problemima sa koljenima i zglobovima. Sjedeća odbojka igra se na manjem terenu, s nižom mrežom koja je visoka oko 1 metar, a kao što i sam naziv govori igrači se u svakom trenutku nalaze u sjedećem položaju.

---

¹⁷ The volleyball club- volleyball variations <http://www.thevolleyballclub.com/info/volleyball-variations.php> (15.5.2015.)

3. *Nine - man volleyball* (engl.)

Odbojkaška igra namijenjena većem broju igrača. Svaka ekipa sastoji se od 9 igrača. Vrijede ista pravila kao i u normalnoj odbojci, samo što je teren prilagođen većem broju igrača. Ova igra idealna je za turističke destinacije upravo zbog činjenice da nije ograničena na samo 6 igrača, što ju čini još zabavnijom i privlačnijom za igrati.

4. *Bossaball* (engl.)

Kombinacija odbojke, nogometa i gimnastike igrana na terenu koji je sastavljen od 2 polja sačinjena od trampolina i gumenjaka. Zbog svoje atraktivnosti zasigurno privlači velik broj ljudi diljem svijeta.

5. *Mixed teams* (engl.)

Odbojka kao natjecateljski sport uglavnom se igra ili u ženskim timovima ili u muškim. Ovakav, izmijenjeni oblik odbojkaške igre pruža priliku da muškarci i žene igraju zajedno i pritom se dobro zabave.

6. *Soft volleyball* (engl.)

Varijacija odbojke u kojoj je lopta veća i mekša od standardne. To omogućuje veću kontrolu igre koja omogućuje početnicima i mlađim igračima bolje savladavanje igre, lakše učenje osnova igre, a zabava je zagantirana. Timovi se sastoje od 4 igrača.

Slika 3. Modificirani oblik odbojkaške igre *Sepak takraw*

Izvor: <http://www.sportskeeda.com/sport/sepak-takraw>

4.2. Odbojka u modificiranim uvjetima

Odbojka u modificiranim uvjetima je varijacija odbojke koja je nastala ili nedostatkom zadovoljavajućih uvjeta ili željom sudionika za odbojkom koja je malo drugačija od osnovne odbojkaške igre, u kojoj se modificirani uvjeti odnose na promijenjene terene za igranje.

Neke od varijacija odbojke u modificiranim uvjetima su: odbojka na pijesku, odbojka na travi i odbojka u vodi. O svakoj varijaciji odbojkaške igre u modificiranim uvjetima više će biti u nastavku, a detaljnije će biti objašnjena odbojka na pijesku.

➤ Odbojka na travi

Odbojka na travi počela se pojavljivati kada su ljudi koji su se htjeli baviti odbojkom nisu imali adekvatne terene na kojima bi igrali. Pronašli su neku ravnu travnatu površinu na kojoj su zatim ucrtali linije terena te na sredini podigli mrežu. Zbog jednostavnosti organizacije terena, odbojka na travi idealan je rekreacijski sport jer se može igrati bilo gdje. U Hrvatskoj postoji nekolicina turnira u odbojci na travi. Neki od njih su: Green volley, Garden mall, Rg mini green volleyball open.

Slika 4. Odbojka na travi

Izvor: <http://lukceva-domacija.si/>

➤ Odbojka na vodi

Posebno atraktivan, novi sport koji se širi velikom brzinom pogotovo u turističkim destinacijama upravo je odbojka na vodi. Odbojka na vodi savršen je ljetni sport u kojem mogu uživati ljudi svih dobnih kategorija, od djece pa sve do umirovljenika. Sport privlači ljude koji se za vrijeme vrućih ljetnih dana žele osvježiti i pritom dobro zabaviti. Još jedna prednost je gotovo nikakav broj ozljeda nastalih igranjem odbojke na vodi. Mreža u odbojci na vodi dosta je niža od normalne odbojkaške mreže jer veći otpor vode onemogućuje igračima da se odraze u zrak. Timovi u odbojci na vodi uglavnom se sastoje od 4 igrača (2 muškarca i 2 žene), a setovi se igraju do 11 osvojenih poena.¹⁸

Slika 5. Odbojka na vodi

Izvor: <http://www.mnovine.hr/vijesti/sport/aktualno/novi-hit-ljeta---odbojka-na-vodi,-dolazi-i-u-nedelisce>

➤ Odbojka na pijesku

S obzirom da je odbojka na pijesku najpoznatija grana modificirane odbojke, bit će objašnjena i pobliže opisana u nastavku rada.

¹⁸ Water volleyball rules, <http://www.lindsey.edu/media/205342/water%20volleyball%20rules.pdf>

4.3. Odbojka u Hrvatskoj

Primjere modificirane odbojke u Hrvatskoj možemo vidjeti uglavnom uz neke turističke objekte koji kao dio ponude sadrže i razne sportske aktivnosti. Najveći broj sportskih terena za takav tip odbojke pronalazimo uzduž Jadranske obale gdje je i najrazvijeniji turizam u Hrvatskoj. Gotovo svaki hotel u svojoj ponudi nudi teren za odbojku na pijesku, a sve veći je i broj terena odbojke u vodi, zbog činjenice da je taj sport sve popularniji i zanimljiviji ljudima na odmoru. Uz terene za odbojku turističke destinacije nude i velik broj terena za ostale sportove. To ne čudi, naročito zbog činjenice da mnogo stranih turista preferira aktivni odmor. Upravo to je moto suvremenih turističkih destinacija koje znaju što gosti traže od svojeg odmora ili boravka u turističkoj destinaciji.

Odbojka na vodi, kao i odbojka na travi još uvijek nije osobito zaživjela u Hrvatskoj, u smislu održavanja velikih turnira i slično, no u ljetnim mjesecima, brojne destinacije nude, uz turnire odbojke na pijesku i poneki turnir odbojke na vodi i travi. Osim na Jadranu, dosta se turnira održava u Međimurju. S obzirom da nerijetko turističke destinacije imaju unutarnji i/ili vanjski bazen, te travnate površine u blizini hotela, isti mogu s vrlo malim troškovima i naporima organizirati turnire i utakmice odbojke na vodi i na travi. Ugledamo li se na strane zemlje, u budućnosti zasigurno možemo očekivati veći broj turnira odbojke na vodi i travi jer, uz odbojku na pijesku, pruža atraktivan i zabavan odmor i priliku za rekreaciju.

Odmor, zabava i rekreacija tri su ključne riječi kada govorimo o suvremenim turističkim destinacijama. Popularizacija odbojke, a pogotovo modificirane odbojke u svijetu dovodi do toga da je taj sport sve popularniji i u Hrvatskoj. To pogoduje Hrvatskom turizmu jer privlači veći broj turista. Za spektakl u Poreču očekuje se velik broj stranih turista i igrača koji će Hrvatsku posjetiti samo zbog tog događaja.

5. Odbojka na pijesku kao najčešći oblik turističke ponude

Odbojka na pijesku, za razliku od ranije spomenutih modificiranih varijacija odbojkaške igre, profesionalni je sport. Sport je to u kojem se, standardno, suprotstavljaju dvije ekipe. Svaka ekipa sastoji se od dva igrača (bez prava zamjene). Ekipe dijeli mreža visine 243 cm za muškarce, odnosno 224 cm za žene. Dimenzije igrališta su 16×8 m sa slobodnom površinom najmanje 3 m širokom i 7 m visokom.¹⁹ Svakoj ekipi su dozvoljena najviše tri odbijanja u vlastitom polju (uključujući i dodir u bloku).

Sustav bodovanja u odbojci na pijesku vrlo je sličan bodovanju u dvoranskoj odbojci, no razlika je u osvajanju seta, odnosno ekipa koja prva osvoji 21 poen (izuzev trećeg seta koji se igra do 15 poena) osvaja set. Ukoliko je rezultat pri 20:20 izjednačen, igra se na „dva razlike“. U odbojci na pijesku igrači serviraju naizmjenično, a u terenu mogu zauzeti bilo koju poziciju u odnosu na svog suigrača (ne postoje greške u postavljanju kao u dvoranskoj odbojci). Ekipe mijenjaju strane svakih 7 poena (FIVB 2013.²⁰)

U odbojci na pijesku postoji nekoliko ključnih tehničko–taktičkih elemenata: servis, prijem servisa, dizanje lopte za smeč i sam smeč koji će poblize biti objašnjeni u nastavku.

Slika 6. Teren odbojke na pijesku

Izvor: http://www.beachnews.net/?attachment_id=64

¹⁹ KOP Cakovec-pravila odbojke na pijesku, <http://www.kop-cakovec.hr/Pravila.htm>, (14.5.2015.)

²⁰ FIVB- beach volleyball rules, http://www.fivb.org/en/refereeing-rules/documents/fivb-beachvolleyball_rules2013-en_20130531.pdf, (15.5.2015.)

Obzirom na individualne karakteristike igrača koji servira, karakteristike protivničkih primača servisa, te obzirom na vremenske uvjete (vjetar, sunce), može se koristiti više vrsta servisa. Prema načinu izvođenja možemo razlikovati : donji servis, gornji servis i servis iz skoka (s ili bez rotacije lopte).

Slika 7. Servis

Izvor: <https://www.flickr.com/photos/toddbinder/154532606/>

Dvoranska i odbojka na pijesku imaju istu taktiku igre npr. kod prijema servisa, tehničar treba što prije procijeniti putanju lopte, postaviti se ispod lopte i okrenuti se čelom, ramenima i stopalima u smjeru u kojem želi odigrati loptu. U dvorani se bez problema mogu dizati lopte na vrlo velikoj udaljenosti, dok se na pijesku zbog utjecaja vjetra, te zbog činjenice da je i dizač trenutak prije bio spreman za prijem, lopte dižu na mnogo kraćoj udaljenosti.

Slika 8. Prijem servisa

Izvor: <http://beachvolleyballtips.blogspot.com>

Smečiranje u odbojci na pijesku s jedne strane je lakše nego u dvorani, jer na suprotnoj strani igrači imaju najviše jednog blokera i jednog obrambenog igrača ili nijednog blokera i dva obrambena igrača. Mekana podloga bitno smanjuje brzinu kretanja i visinu odraza, dok promjenjivi vanjski uvjeti (vjetar, sunce) dodatno otežavaju smečiranje. Osim toga na pijesku ponekad gotovo sve napade ekipe izvodi isti igrač, što je vrlo naporno.

Slika 9. Smeč

Izvor: <http://www.elysium-uk.com/site/desire/entertainment/the-discerning-gents-guide-to-beach-volleyball/>

5.1. Odbojka na pijesku od 1896. do danas

"Rođena" u danima najveće krize 20-ih godina prošlog stoljeća razvijena iz klasične odbojke, na plažama Santa Monice, odbojka na pijesku je postala najatraktivniji sport i Olimpijska disciplina koja okuplja igrače iz preko 90 zemalja. Početkom 1896. godine u Springfieldu na YMCA Koledžu organizirana je konferencija gdje su se okupili svi profesori tjelesnog odgoja sa YMCA-a. Na toj konferenciji je Morgan prvi put demonstrirao novo stvorenu igru. Napravio je dvije ekipe od po pet igrača, koji su prije same konferencije odigrali „Mintonete”. Morgan je prisutnima objasnio da je ova igra predviđena za dvoranu, ali da se može igrati i na otvorenom. U igri je moglo sudjelovati neograničen broj igrača, a glavni cilj je bio održavati loptu u zraku, iznad mreže, s jedne strane na drugu.²¹

Igra je na konferenciji dobro prihvaćena, osim što je ime promijenjeno u „Volley ball”. Zanimljivo je spomenuti da se tokom godina ime nije mijenjalo, ali je 1952. godine odlučeno da će se pisati kao jedna riječ „Volleyball”. Morgan je još poradio na pravilima igre i 1987. godine je izašao prvi priručnik, koji je sadržao glavne podatke o igri kao i podatak sa prvim pravilima igre.²² Kanada je prva zemlja, van teritorija SAD-a na kojoj se 1900. godine počinje igrati odbojka. Nakon toga odbojka se počinje širiti na sve strane svijeta: na Filipine, Kubu, Meksiko, Japan, Kinu, Europu itd. Zanimljiv je podatak da se do 1913. godine u Aziji odbojka toliko razvila, da je uključena u program Daleko-istočnih Igara održavanih u Manili. Na ovim prostorima odbojka se dugo igrala sa 16 igrača u polju, čime se povećavao broj sudionika. U Americi je do 1916. godine odbojku igralo 200.000 ljudi, što na fakultetima, što u školama, a igrali su je i muškarci i žene. Zanimljiv je podatak, da se za vrijeme Prvog Svjetskog rata odbojka igrala na plažama Normandije i Britanije. Novu igru prihvaća i ostatak sveta: Italija, Rusija, Indija (1917. godine) kao i ostatak Europe (1918. godine), a prve Nacionalne saveze osnovala su Čehoslovačka i Bugarska 1922. godine.

---

²¹ Springfield College-William G. Morgan Papers, [http://www3.springfieldcollege.edu/homepage/library.nsf/C517C7A8D0B0F453852577AB006685E4/\\$File/MS-511-William-G-Morgan-Finding-Aid.pdf](http://www3.springfieldcollege.edu/homepage/library.nsf/C517C7A8D0B0F453852577AB006685E4/$File/MS-511-William-G-Morgan-Finding-Aid.pdf), (15.5.2015.)

²² Springfield College-William G. Morgan Papers, [http://www3.springfieldcollege.edu/homepage/library.nsf/C517C7A8D0B0F453852577AB006685E4/\\$File/MS-511-William-G-Morgan-Finding-Aid.pdf](http://www3.springfieldcollege.edu/homepage/library.nsf/C517C7A8D0B0F453852577AB006685E4/$File/MS-511-William-G-Morgan-Finding-Aid.pdf), (15.5.2015.)

1920. godina najvažnija je godina za odbojku, ali i odbojku na pijesku. Prvo takmičenje u odbojci na pijesku, održano je 1920. godine kao Prvenstvo Philladelphije, u Germantownu. Potpuni procvat odbojka na pijesku doživjela je baš 1920. godine, kada je u Kaliforniji prvi puta oformljen prvi službeni teren za odbojku na pijesku.

Slika 10. Prvi mečevi odbojke na pijesku, Hawaii, 1920. godine

Izvor: <http://www.volleyballadvisors.com/beach-volleyball-invented.html>

Od prvih utakmica, ova igra se za desetak godina počela igrati širom svijeta. Tokom 40-ih, počelo je održavanje turnira na plažama Santa Monice, da bi 50-ih godina postala životni stil u Kaliforniji. U Santa Monici 60-ih je neuspješno pokušano stvaranje profesionalne lige. Ipak, profesionalni turnir održan je u Francuskoj. Prvi Manhattan Beach Open je održan 1960. godine. Uključivao je i Wimbledon of beach Volleyball, jedan od najprestižnijih svjetskih turnira današnjice.²³

Slika 11. Jedan od prvih turnira odbojke na pijesku

Izvor: <http://www.volleyballadvisors.com/beach-volleyball-invented.html>

²³ How was beach volleyball invented, <http://www.volleyballadvisors.com/beach-volleyball-invented.html>, (15.5.2015.)

Glavnu ulogu u transformaciji u profesionalni sport odigrali su Brazil i SAD 70-ih i početkom 80-ih godina, da bi predsjednik FIVB (Svjetske odbojkaške federacije) Dr. Ruben Akosta i tadašnje zvijezde doveli prvi put ovaj sport na Olimpijske igre u Atlanti 1996.godine (Slika 10.). U isto vrijeme svjetska serija turnira je prerasla u Svjetsku ligu i time dobila na popularnosti u Europi, Južnoj Americi i Aziji.

Slika 12. Olimpijske igre u Atlanti 1996.godine

Izvor:

<http://www.fivb.org/EN/Olympics/London2012/viewPressRelease.asp?No=34116&Language=en>

Današnju Svjetsku ligu čini 27 turnira koji se odigravaju na svih pet kontinenata i za nagradni fond od preko 5 milijuna dolara. Svjetska liga pod nazivom „SWATCH - FIVB World Tour”, koja se odigrava svake godine, jedino je međunarodno takmičenje pod okriljem FIVB koje predstavlja kvalifikacijski proces za Olimpijske igre (Slika 13.).

Slika 13. SWATCH - FIVB World Tour

Izvor: <https://absoluteresorts.wordpress.com/2011/09/01/fivb-beach-volleyball-swatch-world-tour-in-phuket/>

Odbojka na pijesku stekla je status olimpijskog sporta 1996. godine i nastavila sa nevjerojatnim uspjesima na Olimpijskim igrama u Sidneyju 2000. godine, u Ateni 2004. godine i u Pekingju 2008. godine.

5.2. Odbojka na pijesku u Hrvatskoj

Sport koji je vrlo popularan u cijelom svijetu, pa tako i u Hrvatskoj. Upravo zbog svoje jednostavnosti, odbojka na pijesku je vrlo privlačan sport za sve uzraste. Po uzoru na SAD, u Hrvatskoj se najveći broj terena za odbojku na pijesku pruža duž Jadranske obale. Hrvatske atraktivne plaže idealno su mjesto za igranje odbojke i uživanje u predivnom krajoliku i sportskoj aktivnosti.

Organizacijski, svi ljudi koji su stvarali odbojku na pijesku u Hrvatskoj, od Umaga, Crikvenice, Splita, Raba, Osijeka, Zagreba, Čakovca na kraju se došlo do brojke od preko 70-tak službenih turnira u Hrvatskoj i mnogo međunarodnih turnira. Isto tako savez je uspio ostvariti i građenje sportskog objekta koji je potreban – teren za odbojku na pijesku. Kroz godine igranja i organizacije turnira, dogodila se masovnost u stvaranju novih terena za odbojku na pijesku. Uvjeti su svake godine sve bolji i bolji, sve je više terena te je u ovome trenutku u Hrvatskoj više od 400 terena.²⁴

Inicijator odbojke na pijesku, Damir Radeljić, koji je organizacijom i energijom prenosio viđeno iz Amerike na ostale entuzijaste, sportske djelatnike, igrače u Hrvatskoj. 1996. godina donosi nam prvi Kup Hrvatske i evidentni rast, odnosno razvijanje sporta u željenom smjeru.

Slika 14. Turnir u Umagu

Izvor: <http://www.coloursofistria.com/en/events/sport/umag-beach-games>

²⁴ Hrvatski savez odbojke na pijesku, O nama <http://www.hsop.hr/sadrzaj/o-nama>, (19.5.2015.)

„Najprestižnija svjetska serija u odbojci na pijesku započinje u Hrvatskoj“ – naslov je članka u Večernjem listu, objavljenog 17.5.2015.. „Odbojka na pijesku vraća se u Hrvatsku, i to na velika vrata. I ne samo da se želi vinuti u neke potpuno nove visine, već planira svijetu pokazati da je upravo ona jedan od najatraktivnijih sportova na svijetu. Domaćin jednog od najprestižnijih turnira od strane Svjetskog odbojkaškog saveza odabrao je Poreč, koji će od 2. do 7. lipnja dočekati svjetsku kremu - po 32 dva najbolja svjetska para u muškoj i ženskoj konkurenciji.“²⁵

Slika 15. Najava za turnir u Poreču

Izvor: <http://www.vecernji.hr/ostali-sportovi/porec-major-najprestiznija-svjetska-serija-u-odbojci-na-pijesku-krece-u-hrvatskoj-1005967>

Organizacija ovog turnira pokazuje kako je odbojka na pijesku sve popularniji sport u Hrvatskoj te da privlači pozornost sve većeg broja ljudi, kako iz Hrvatske tako i stranih zemalja.

²⁵ Mrvec D, Večernji list <http://www.vecernji.hr/ostali-sportovi/porec-major-najprestiznija-svjetska-serija-u-odbojci-na-pijesku-krece-u-hrvatskoj-1005967>, (19.5.2015.)

5.3. Najznačajniji turniri odbojke na pijesku u Hrvatskoj

Roses Open

Turnir je to koji je prije 6 godina počeo na rekreativnoj razini. U međuvremenu Roses open uvršten je na listu pojedinačnog prvenstva Hrvatske. Zanimljivost ovog natjecanja je u tome da se održava na pomalo neobičnom prostoru, na umjetnoj plaži u samom središtu Roses Designer Outleta u Začretju. Turnir se održava i u muškoj i u ženskoj konkurenciji i na njemu nastupaju najbolji parovi u Hrvatskoj.

Smješten na atraktivnoj poziciji, turnir svake godine privlači i velik broj gledatelja i igrača. Posjetitelji Roses Designer Outletu uvijek rado svrate i pogledaju kvalitetnu odbojku koja se igra na Roses Openu.²⁶

Slika 16: Roses Open

Izvor: <http://www.hr sport.net/vijesti/475659/odbojka-na-pijesku/roses-open-2014-odbojka-na-pijesku-u-srcu-zagorja/#>

²⁶ Sportnet-Roses Open, <http://www.hr sport.net/vijesti/475659/odbojka-na-pijesku/roses-open-2014-odbojka-na-pijesku-u-srcu-zagorja/#>, (15.05.2015.)

Ičići open

Turnir koji se održao prošle godine u mjesecu kolovozu. Nastupilo je čak 12 muških i 12 ženskih parova iz Brazila, Francuske, Njemačke, Italije, Slovenije, Hrvatske. Ičići su nadaleko poznati i prepoznatljivi po svojoj prekrasnoj plaži te je to mjesto savršena prilika da se promovira odbojka i napravi kvalitetan turnir odbojke na pijesku. Tatjana Bartolin, direktorica turističke zajednice naglašava: „Održavanje ovakvog turnira ima veliki potencijal da postane tradicionalan, u budućnosti omogućiti posjetu i izvan ljetne sezone. Želja nam je privući drugačiju strukturu gostiju. Naime, sportski turizam je sve više u ekspanziji, profil gosta se mijenja. On želi dinamičniji, aktivniji odmor, što je nerijetko vezano za sportska događanja. Cilj je također iskoristiti komparativne prednosti. Glavna plaža u Ičićima ima i jedan pješčani dio, koji se pokazao idealan za održavanje ovakvog tipa turnira. Ukratko, dobra odbojka na pijesku i zabava su zagarantirani“²⁷

Slika 17: Ičići Open

Izvor: <http://www.opatija.hr/hr/vijesti/novosti/atraktivnim-finalnim-mecevima-završen-icici-open-2014,1818.html>

²⁷ Ičići open <http://www.liburnija.net/poceo-medunarodni-turnir-u-odbojci-na-pijesku-icici-open-2014/>, (1.6.2015.)

Žic D-Na Ičićanskoj plaži, http://www.novolist.hr/Vijesti/Regija/node_1585/Medunarodni-turnir-u-odbojci-na-pijesku-Icici-Open-2014, (1.6.2015)

Major Poreč Series

Turnir u odbojci na pijesku u okviru FIVB World Toura i organizaciji Svjetske odbojkaške organizacije i tvrtki Beach Major Company, Red Bull i Swatch, koji će se u Poreču održati od 2. do 7. lipnja 2015. Godine. U tijeku su završne pripreme kako bi ovaj turnir opravdao očekivanje i pružio igračima i gledateljima spektakularan doživljaj. Organizatori su izgradili glavni teren i nekoliko pomoćnih koji služe za zagrijavanje prije mečeva, te su sastavljene tribine koje će moći primiti i do 5 000 gledatelja. Turnir održava upravo uoči glavne turističke sezone, što će uvelike pomoći Istarskom ali i Hrvatskom turizmu općenito.

Na turnir stižu ponajbolji svjetski odbojkaši, čak 32 tima u muškoj i ženskoj konkurenciji koji će imati priliku izboriti nastup na Olimpijskim igrama 2016. Godine u Riu de Janeiru. Očekuje se da će nagradni fond od 800 000 dolara privući čak 15 000 posjetitelja iz cijeloga svijeta. Valja napomenuti da će i Hrvatska imati predstavnike i u muškoj i u ženskoj konkurenciji. U muškoj konkurenciji nastupit će Filip Silić i Ivan Zeljković, a u ženskoj Antea Tadić i Maja Roško.

Sve događaje u Poreču pratit će austrijske televizijske kuće Krone Zeitung i ORF što Poreču omogućuje veliku promociju na austrijskom tržištu.²⁸

Slika 18. Poreč Major Series

Izvor: <http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=5898&j=CRO>

²⁸ Grad Poreč-Swatch volleyball, <http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=5898&j=CRO> (1.6.2015.)
Gol.hr-Poreč počeo s pripremama, http://gol.dnevnik.hr/clanak/ostali_sportovi/porec-poceo-s-pripremama-za-beach-volleyball-major-series---382271.html, (1.6.2015.)
Swatch Beach Volleyball, <https://www.swatchmajorseries.com/> (1.6.2015)

5.4. Intervju o odbojci u turističkoj ponudi

Intervju s hrvatskim reprezentativcima u odbojci na pijesku, Filipom Silićem i Ivanom Zaljkovićem (koji su hrvatski predstavnici na Poreč Major Series-u) na temu turnira Poreč Major Series u Poreču:

1. Mislite li da ovakva priredba ima velik utjecaj na hrvatski turizam i na promociju Hrvatske?

Filip: „*Sama činjenica da u Poreču trenutno nema slobodnog smještaja dovoljno govori koliko ovakav i slični događaji doprinose turizmu u Hrvatskoj. Interes je ogroman i svi su zadovoljni dobivenim. Igrači dolaze iz cijeloga svijeta i svi su oduševljeni ljepotama Hrvatske i dobro se provode.*“

Ivan: „*Svakako velika promocija za Hrvatsku i hrvatski turizam zbog međunarodnog karaktera turnira i njegove prepoznatljivosti u svijetu. Posjetitelji dolaze iz svih dijelova svijeta.*“

2. Po vama, treba li se u Hrvatskoj održavati više takvih manifestacija?

Filip: „*Spoj zabave i sporta dobitna je kombinacija za sam turizam i ovakvih bi sportskih događaja definitivno trebalo biti više. Nadam se da će se ova tradicija nastaviti i da ćemo u budućnosti imati više ovakvih natjecanja na međunarodnoj razini.*“

Ivan: „*Svakako, ovo je prilika nama mlađima da se dokažemo, a organiziranje više ovakvih manifestacija i svake godine sigurno će privući velik broj turista i ljudi u Poreč.*“

3. Što Vama predstavlja nastup na jednom takvom turniru?

Filip: *„Ovo je jedan od najviših rangova ovakvih natjecanja i izuzetna mi je čast mogućnost nastupa na turniru. Dat ćemo sve od sebe i u što boljem svijetlu predstaviti Hrvatsku.“*

Ivan: *„Veliku čast i zadovoljstvo pošto se radi o vrhunskom natjecanju.“*

6. Zaključak

Turizam i sport u Hrvatskoj imaju sve značajniju ulogu u razvoju Hrvatske. Odbojka je sport koji ima veliku ulogu u sportskom turizmu u svijetu ali isto tako i u Hrvatskoj. Odbojka je sport koji se igra u cijelome svijetu i svakim danom postaje sve popularniji u raznim varijacijama. Mogućnost igranja na različite načine i na gotovo svim podlogama čini ga sportom koji će u budućnosti igrati sve veću ulogu u svjetskom turizmu. Suvremeni trendovi zdravog i aktivnog života pogoduju odbojci kao sportu u dijelu turističke ponude jer gosti uz smještajne kapacitete sve više traže i sportsko-rekreativne sadržaje. Sportaši, navijači, turisti - „sportski turisti“, turističke destinacije u kojima borave biraju upravo prema ponudi sportsko-rekreativnih sadržaja. Sportaši, navijači, turisti - „sportski turisti“ u turističkim destinacijama borave ili kao aktivni korisnici samih sadržaja ili kao sudionici u nekom sportskom natjecanju.

Upravo je Hrvatska sa svojim prirodno-geografskim i klimatskim obilježjem savršena zemlja za razvitak sportskog turizma, a u sklopu kojega jedan dio ponude odbojka. Odbojka u svim varijantama zasigurno može privući brojne posjetitelje turiste, sportaše, navijače da dođu upravo ovdje provesti svoj aktivni odmor. Odmor, zabava i rekreacija tri su ključne riječi kada govorimo o suvremenim turističkim destinacijama, a odbojka u turizmu nudi upravo to. Pojavom velikih odbojkaških turnira u Hrvatskoj dodatno je porasla potražnja za smještajnim kapacitetima u vrijeme održavanja turnira. Sjeverni dio Hrvatske – kontinentalni također ima svoje adute da privuče odbojkaše, navijače i prateću infrastrukturu u periodu kad se odbojka može isključivo igrati u dvoranama (jesenski i zimski mjeseci). Potencijala za razvoj sportskog turizma u Hrvatskoj imamo, odbojka kao sport vrlo je širokih mogućnosti za sve uzraste, uz različite varijacije same igre, s toga treba uključiti školovani kadar u turizmu i sportu menadžere sporta i turizma da iskoriste sve potencijale same odbojke i destinacija gdje se sportski događaj odvija.

7. Literatura

1. Bartoluci, M., Škorić, S., & Šindilj,(2008), M. MODELI ORGANIZACIJE I KVALITETA SPORTSKO--REKRACIJSKOG TURIZMA U ISTRI
2. FIVB- beach volleyball rules, http://www.fivb.org/en/refereeing-rules/documents/fivb-beachvolleyball_rules2013-en_20130531.pdf, (15.5.2015.)
3. FIVB-Volleyball, Volleyball history, <http://www.fivb.org/en/volleyball/History.asp>, (14.5.2015.)
4. Gol.hr - Poreč počeo s pripremama, http://gol.dnevnik.hr/clanak/ostali_sportovi/porec-poceo-s-pripremama-za-beach-volleyball-major-series---382271.html , (1.6.2015.)
5. Grad Poreč-Swatch volleyball, <http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=5898&j=CRO> (1.6.2015.)
6. Grgić, I. , TURIZAM KAO DJELATNOST, http://www.azra.hr/luxUploads/0000123_Radionica_1_-_Turizam_kao_djelatnost.pdf (18.6.2015.)
7. How was beach volleyball invented, <http://www.volleyballadvisors.com/beach-volleyball-invented.html>, (15.5.2015.)
8. How was volleyball created, <http://howvolleyballwascreated.weebly.com/how-volleyball-was-created.html>, (14.5.2015.)
9. Hrvatski savez odbojke na pijesku, O nama <http://www.hsop.hr/sadrzaj/ona>,(19.5.2015.)
10. Ičići open <http://www.liburnija.net/poceo-medunarodni-turnir-u-odbojci-na-pijesku-icici-open-2014/>, (1.6.2015.)
11. Kesar, O, SPORTSKI TURIZAM, http://web.efzg.hr/dok/TUR/Web_Sportski%20turizam.pdf (18.6.2015)
12. KOP Cakovec-pravila odbojke na pijesku, <http://www.kop-cakovec.hr/Pravila.htm>, (14.5.2015.)
13. Mrvec D, Večernji list <http://www.vecernji.hr/ostali-sportovi/porec-major-najprestiznija-svjetska-serija-u-odbojci-na-pijesku-krece-u-hrvatskoj-1005967> , (19.5.2015.)

14. Sportnet-Roses Open, <http://www.hrsport.net/vijesti/475659/odbojka-na-pijesku/roses-open-2014-odbojka-na-pijesku-u-srcu-zagorja/#>, (15.05.2015.)
15. Springfield College-William G. Morgan Papers,
[http://www3.springfieldcollege.edu/homepage/library.nsf/C517C7A8D0B0F453852577AB006685E4/\\$File/MS-511-William-G-Morgan-Finding-Aid.pdf](http://www3.springfieldcollege.edu/homepage/library.nsf/C517C7A8D0B0F453852577AB006685E4/$File/MS-511-William-G-Morgan-Finding-Aid.pdf),
(15.5.2015.)
16. Springfield College-William G. Morgan Papers,
[http://www3.springfieldcollege.edu/homepage/library.nsf/C517C7A8D0B0F453852577AB006685E4/\\$File/MS-511-William-G-Morgan-Finding-Aid.pdf](http://www3.springfieldcollege.edu/homepage/library.nsf/C517C7A8D0B0F453852577AB006685E4/$File/MS-511-William-G-Morgan-Finding-Aid.pdf),
(15.5.2015.)
17. Swatch Beach Volleyball, <https://www.swatchmajorseries.com/> (1.6.2015)
18. Škorić, S., Bartoluci, M. ZNAČAJ STRUČNJAKA SPORTSKE REKREACIJE U TURIZMU
19. The volleyball club- volleyball variations
<http://www.thevolleyballclub.com/info/volleyball-variations.php> (15.5.2015.)
20. Volleyball-general information <http://www.volleyball.org/general/index.html>,
(14.5.2015.)
21. Water volleyball rules,
<http://www.lindsey.edu/media/205342/water%20volleyball%20rules.pdf>
22. William G. Morgan (1870-1942), <http://www.volleyball.org/wmorgan.html>,
(14.5.2015.)
23. Žic D., Na Ičićanskoj plaži,
http://www.novolist.hr/Vijesti/Regija/node_1585/Medunarodni-turnir-u-odbojci-na-pijesku-Icici-Open-2014, (1.6.2015)